ב'ה

לעבן מיט דער צייט

געדאנקען אויף דער פרשה פון דער וואך
פאר קינדער און יוגנט
לויט די שיחות
פון ליובאוויטשער רבי'ן

פרקי אבות - פרק ב' + עניני משיח

פרקי אבות

פרק ראשון
פרק שני
פרק שלישי
פרק רביעי
פרק חמישי
פרק שישי

פרק שני

אין צווייטן פרק פון פרקי אבות דערציילט די משנה, אז רבי יוחנן בן זכאי האט געהאט פינף תלמידים און ער פלעגט אויסרעכענען דעם שבח פון יעדערן פון זיי. ווייטער דערציילט די משנה אז ריב"ז האט געזאגט צו אט די תלמידים "צאו וראו איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם" (גייט ארויס און זעט וועלכע איז די גוטע וועג, וואס אין איר זאל זיך א מענטש באהעפטען), און יעדערער פון די תלמידים האט אנגעוויזן אויף דעם וועג וואס פירט צו, צו וואס ער איז מיט עם געלויבט געווארן.

דער שבח מיט וועלכן ר' שמעון בן נתנאל איז געלויבט געווארן איז "ירא חטא", און די וועג וועלכע ער האט אנגעוויזן איז "הרואה את הנולד". דערפון איז פארשטאנדיק אז "הרואה את הנולד" איז די וועג צוצוקומען צו ווערן א "ירא חטא".

בשעת דער יצר הרע רעדט איין א מענטשן צו טאן אן עבירה, ווייזט ער עם דעם גוטסקייט און געשמאק פון דער עבירה. ווי מיר געפינען ביים ערשטן חטא, אז "ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים וגו'". בכדי צו באקעמפען דעם יצר הרע דארף מען זיין א "רואה את הנולד". מ'דארף פאראויסזען וואס פון דער עבירה וועט ארויסקומען. כאטש אז "נופת תטופנה שפתי זרה", אז בעת מעשה איז די עבירה זיס און געשמאק, איז אבער "ואחריתה מרה כלענה", דער סוף פון דער עבירה איז ביטער. דורך דעם וואס ער זעט וואס עס קומט ארויס פון די עבירה ווערט ער א ירא חטא.

דער טייטש פון "ירא חטא" איז אז ער האט מורא פאר דעם חטא אליין. ניט נאר ער האט מורא פון דעם עונש וואס ער וועט קריגן פאר'ן טאן די עבירה, נאר ער האט מורא פון די עבירה אליין. דורך דעם וואס א איד טוט אן עבירה ווערט א חסרון אין זיין פארבינדונג מיט'ן אויבערשטן. (חטא אין תנ"ך איז מלשון חסרון).

בשעת מען האט נאר מורא פון דעם עונש, היט מען זיך אמאל ניט פון טאן די עבירה. מען באטראכט זיך אז די עבירה איז זיס און געשמאק יעצט, און דער עונש איז ערשט שפעטער. אויך טראכט ער אז ער וועט שפעטער תשובה טאן. אבער בשעת מען פארשטייט די

טייערקייט פון צו זיין באהאפטן מיט'ן אויבערשטן, און אז מען טוט אן עבירה פעלט אין זיין צוגעבונדענקייט, טוט ער ניט די עבירה.

דאס זאגט ר' שמעון בן נתנאל: אויב מען פארשטייט וואס קומט ארויס פון אן עבירה, ווערט מען א "ירא חטא", מען האט מורא פון דעם חטא אליין.

(לקו"ש ח"ד ע' 1198)

Back to "Leben Mit Der Tzeit"

ב"ה

לעבן מיט דער צייט

געדאנקען אויף דער פרשה פון דער וואך
פאר קינדער און יוגנט
לויט די שיחות
פון ליובאוויטשער רבי'ן

ענייני משיח

עס זיינען דא אזעלכע וואס פרעגן: ווי רעדט מען דאס וועגן משיח מיט קינדער?! משיח איז דאך א געהויבענע זאך, ביז אז משיח איז דער מבחר פון מין האנושי, מיט אלע מעלות - איז ווי לאזט מען אראפ אזא געהויבענע זאך צו א קינד, און מ'פארבינדט דעם ענין מיט פרייזען און מיט צאצקעס וכו'?!

איז דער ביאור אויף דעם:

די גאנצע תורה איז דאך געגעבן געווארן צו יעדער איד, און אויך צו א קינד, ווארום "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב".

דאס הייסט אז מ'דארף מחנך זיין א קינד אין אלע ענינים פון תורה ומצוותיה, אודאי געוויס בנוגע צו עיקרי האמונה, וואס עיקרי האמונה זיינען דאך י"ג עיקרים, איז איינע פון זיי - דער עיקר אז "אחכה לו בכל יום שיבוא" (איך וועל פאר אים ווארטען יעדן טאג, ער זאל קומען), וואס דאס איז דער ענין פון ביאת המשיח.

און אויב מ'לערנט דאס ניט מיט'ן קינד, איז דאס היפך אן עיקר אין אמונה, היפך התורה!

ער טענה'ט אבער נאך אלץ:

היתכן צו נעמען אזא געהויבענע זאך ווי משיח, און עס פארבינדן מיט פרייזען, צאצקעס, און צוקערקעס, מיט אזעלכע ענינים פשוטים?!

איז דער ביאור בזה:

דער רמב"ם שרייבט אין פירוש המשניות, אז דער חינוך פון א קינד דארף זיין אין אן אופן, אז פריער הויבט מען אים אן מחנך זיין דורך געבן אים ענינים וואס זיינען שייך צו אים, צוקערקעס, כבוד המדומה , ואז"ו.

וואס דאס איז דער ענין פון "מתוך שלא לשמה בא לשמה", דאס הייסט אז אנהויבן דארף מען מיט "שלא לשמה", מיט ענינים פשוטים.

און כאטש אז מען דארף לערנען תורה לשמה, וואס אפילו דער ענין פון גן עדן און עולם הבא איז נאך אלץ שלא לשמה, ווארום עס דארף זיין אינגאנצן "שלא על מנת לקבל פרס" - איז אבער דערווייל, כל זמן ער האלט נאך ניט בא דעם לשמה, דארף מען אים מחנך זיין מיט ענינים וואס זיינען שייך צו אים, צי דאס איז פרייזען, אדער געלט, אדער א צוקערקע ואז"ו.

וואס דערפאר רעדט מען אז מ'זאל מסביר זיין די קינדער דעם ענין פון משיח, און זיי אויך

מסביר זיין אז ווען משיח וועט קומען וועלן זיי האבן א סאך צוקערקעס אאז"וו, וואס דוקא דערמיט קען מען אויף זיי אויפטאן.

וויבאלד אז דער רמב"ם שרייבט אז בשעת משיח וועט קומען וועלן מעדנים זיין "מצויין כעפר" - איז פארשטאנדיק, אז דער אמת איז אזוי, איז ווען מען זאגט א קינד אז ווען משיח וועט קומען וועלן זיין א סאך צוקערקעס, איז עס ניט נאר וואס אזוי זאגט מען אים - נאר אזוי איז דאס טאקע באמת (ס'איז מערניט וואס מ'וועט דעמולט ניט ליגן אין דעם).

און דער אופן החינוך, כדי אז ביי דעם קינד זאל זיין דער "אחכה לו", ער זאל שרייען אז ער וויל האבן משיח'ן - דארף זיין מיט א צוקערקע, און מיט פרייזען אאז"וו, ווארום צו די ענינים האט דער קינד א שייכות, משא"כ צו געהויבענע זאכן.

און וויבאלד אז דאס איז א שליחות פון נשיא דורנו - דארף ער ארויסגיין און זעהן אז יעדער קינד פון דעם דור זאל מקיים זיין תורה און מצוות, און שרייען אז ער וויל משיח'ן.
(משיחת ש"פ תרומה תשמ"א)

Back to "Leben Mit Der Tzeit"